

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyně JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobce: Ing. V. Š.

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 8. 2023, ve věci invalidního důchodu,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 28. 8. 2023, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou došlou zdejšímu soudu dne 15. 8. 2023 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 28. 8. 2023, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaná zamítla žalobcovy námitky proti svému prvostupňovému rozhodnutí ze dne 5. 6. 2023, č. j. X, a toto prvostupňové rozhodnutí, kterým byl žalobci přiznán invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, potvrdila. Žalobce požadoval i zrušení rozhodnutí prvostupňového.
2. V žalobě žalobce napadenému rozhodnutí vytkl nesprávně posouzený skutkový stav.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. M.

Posuzující lékaři totiž nevzali v potaz diagnózu stanovenou ošetřující lékařkou MUDr. M. S., zprávu psychologky Mgr. S.J. a další objektivní skutečnosti. Žalobce zdůraznil, že jeho největší obtíží je neschopnost zařadit se do pracovního kolektivu. Tím se posudkoví lékaři prakticky nezabývali.

3. Žalovaná ve svém vyjádření popsala dosavadní průběh řízení, uvedla, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na podkladě posudku, který považuje za dostatečně odůvodněný, a na svých argumentech zcela setrvává.
4. U jednání oba účastníci s ohledem na závěry posudku MPSV (viz níže) navrhli zrušení napadeného rozhodnutí.
5. Krajský soud poté co zjistil, že žalobní návrh je věcně projednatelný, přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalované (ust. § 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
6. Ze správního spisu krajský soud zjistil následující skutkový stav. Žalobce vystudoval SPŠ stavební a VUT Brno – stavební fakulta a pracovala a pracuje jako projektant. Žalobce požádal o invalidní důchod dne 23. 1. 2023. Podle posudku posudkového lékaře OSSZ Karviná ze dne 20. 2. 2023 byl shledán invalidním ve prvním stupni pro anxiosně depresivní poruchu, která byla označena za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Posudkový lékař postižení zařadil do kapitoly V., položky 4c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 (dále jen „vyhláška“) a pokles pracovní schopnosti stanovil uprostřed stanoveného rozmezí 30% - 45% na 35% „vzhledem ke klinickému nálezu“. Byl mu tak dne 5. 6. 2023 přiznán invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně.
7. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky, neboť jeho zdravotní stav je závažnější, než by odpovídalo invaliditě prvního stupně a poklesu pracovní schopnosti 35%. V rámci námitkového řízení žalovaná nechala zpracovat posudek lékařskou posudkovou službou, pracoviště ČSSZ Hradec Králové, který dne 10. 8. 2023 potvrdil závěry lékaře posudkové služby OSSZ Karviná. Žalovaná následně vydala napadené rozhodnutí.
8. V soudním řízení nechal krajský soud zpracovat posudek posudkovou komisí MPSV ČR v Ostravě, který byl následně doplněn, přičemž posudková komise své závěr postupně upravila.
9. V posudku ze dne 1. 11. 2023 posudková komise ve složení z předsedkyně komise, dalšího lékaře s odborností psychiatrie a tajemnice, dospěla k závěru, že žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí byl invalidní v prvním stupni podle ustanovení § 39 odst. 1 z. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, (dále jen „z. d. p.“). Posudková komise konstatovala, že se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je periodická depresivní porucha, tedy onemocnění uvedené v kapitole V., položce 4c) přílohy k vyhlášce. Míra poklesu pracovní schopnosti však byla stanovena na horní hranici 45% vzhledem ke stupni zdravotního postižení s funkčním kolísáním, se značně sníženou úrovní sociálního fungování, s omezením výkonu některých denních aktivit a přítomností dalších postižení, které dále však nevedou ke změně poklesu pracovní schopnosti ve smyslu § 3 a § 4 vyhlášky. Podle komise nelze stav žalobce hodnotit ve vyšší procentní rovině jako stav s nulovým

pracovním potenciálem či velmi omezeným, stav nereagující na léčbu, s nutností časté hospitalizace s izolací apod.

10. Vzhledem k námitkám žalobce a nově předložené lékařské zprávě soud vyžádal doplnění tohoto posudku, k čemuž posudková komise přistoupila dne 26. 6. 2024 ve stejném složení. Dospěla ke stejnému závěru, jako v předchozím posudku. Uzavřela, že nálezy odborných lékařů, kterých se žalobce dovolával, „nelze posudkově podpořit“ v rámci trvání dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu v době jednoho roku. Naordinovaná medikace není vypsaná a selhávání medikace bývá důvodem hospitalizace ke stabilizaci zdravotního stavu, což u žalobce není realizováno.
11. Vzhledem k dalším námitkám žalobce a nově předloženým lékařským zprávám soud vyžádal druhé doplnění tohoto posudku, k čemuž posudková komise přistoupila dne 7. 3. 2025 ve stejném složení. Svůj posudkový závěr změnila. Postižení žalobce hodnotila jako středně těžké až těžké a zařadila jej do kapitoly V. položky 4d) přílohy k vyhlášce. Žalobcova pracovní schopnost podle posudkové komise poklesla o 60 % pro funkční kolísání, se značně sníženou dlouhodobou úrovní sociálního fungování, s omezením výkonu některých denních aktivit a přítomností dalších příznaků včetně „příznaků schiz. okruhu“, kolísavé stabilizaci stavu a krátkými remisemi. Další postižení nevedou ke změně poklesu pracovní schopnosti ve smyslu § 3 a § 4 vyhlášky. Podle komise nelze stav žalobce hodnotit ve vyšší procentní rovině jako postižení velmi těžké, jako stav s nulovým pracovním potenciálem, stav nereagující na léčbu, s nutností časté hospitalizace s izolací, se sociální desintegrací s manickými stavy, s kognitivní poruchou. Žalobce je schopen pracovat ve zkráceném úvazku z domu, což i činí.
12. K tomuto doplnění posudku již žádný z účastníků žádné námitky nevznesl.
13. Rozhodnutí správního orgánu o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle § 8 odst. 9 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „zákon o OPSZ“), zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely námitkového řízení posuzuje ČSSZ, a podle § 4 odst. 2 zákona o OPSZ, pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění je posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí; za tím účelem Ministerstvo práce a sociálních věcí zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu dotčených rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudků, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí ve dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011–43).
14. Náležitosti posudku upravuje v ustanovení § 7 vyhláška č. 359/2009 Sb. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž 1) účel posouzení, 2)

datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 3) výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 4) skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 5) výsledek posouzení zdravotního stavu a míru poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, 6) procentní míru poklesu pracovní schopnosti, 7) stupeň invalidity, 8) den vzniku invalidity, resp. den změny stupně invalidity nebo den zániku invalidity, 9) odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti a 10) tzv. pracovní rekomandaci (to pouze, jde-li o invaliditu prvního či druhého stupně), tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012 - 18).

15. V posuzované věci si krajský soud vyžádal shora specifikovaný posudek a jeho doplnění. Z jeho obsahu vyplývá, že posudková komise jednala a rozhodovala v řádném složení, za přítomnosti specialisty s odborností psychiatrie. Posudek má všechny shora uvedené náležitosti a po jeho doplnění splňuje podmínku úplnosti a přesvědčivosti, když takto jej shledali i oba účastníci řízení. Posudková komise se vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a své posudkové závěry náležitě a srozumitelně odůvodnila a posudek nevzbuzuje žádné pochyby. Na základě toho posudková komise přijala svůj posudkový závěr o poklesu pracovní schopnosti žalobce o 60 %, uvedla, že invalidita druhého stupně trvá od 13. 2. 2023 s tím, že posudek má platnost do 30. 12. 2027.
16. Za tohoto stavu soud uzavírá, že jelikož zdravotní stav žalobce byl v rozhodné době jiný, než jaký vzala na základě provedeného posudku lékařské posudkové služby ČSSZ Hradec Králové za zjištěný žalovaná, je její rozhodnutí vadné pro chybně zjištěný skutkový stav, a v důsledku toho nezákonné. Soud na základě výše uvedeného posudku dospěl k závěru, že žalobce byl k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní ve II. stupni podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. b) z. d. p., když jeho pracovní schopnost poklesla o 60 %.
17. Žaloba je tedy důvodná a soud napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil. Podle ustanovení § 78 odst. 4 s. ř. s. „[z]ruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.“ Soud tak tedy výrokem I. tohoto rozsudku učinil. V dalším řízení je pak žalovaná povinna (ve shodě s ustanovením § 78 odst. 6 s. ř. s.) zahrnout výše uvedený posudek posudkové komise MPSV Ostrava mezi podklady pro nové rozhodnutí a podle § 78 odst. 5 s. ř. s. je žalována vázána právním posouzením krajského soudu o stupni invalidity žalobce.
18. Žalobce navrhl zrušení též rozhodnutí správního orgánu I. stupně, což je postup předvídaný ustanovením § 78 odst. 3 s. ř. s., krajský soud však pro tento postup neshledal důvod, když k nápravě nesprávně zjištěného skutkového stavu v řízení o přiznání invalidního důchodu je povolána žalovaná v námitkovém (druhostupňovém) řízení, a proto tak nepostupoval; o návrhu nerozhodl, neboť domáhat se zrušení rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které předcházelo napadenému rozhodnutí, není procesním právem žalobce (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2007, č. j. 1 As 60/2006 – 106).

19. Žalobce měl ve věci plný úspěch a podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. náleží takovému účastníku právo náhrady důvodně vynaložených nákladů proti tomu účastníkovi, který úspěch neměl. Vzhledem k tomu, že se žalobce náhrady nákladů řízení vzdal, soud rozhodl tak, že žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nemá.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinná dobrovolně, co jí ukládá toto vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 26. března 2025

JUDr. Zora Šmolková
samosoudkyně